

Bácska neveltje. Ilyenformán jobban megértjük a szerző időszerű keserűségének helyi színekkel egyénített kifejezését, s annál inkább méltányoljuk az élet és természet különböző benyomásaitól sugallt költői hajlama töretlen hitű, egészséges megnyilatkozását.

Kulcsár György kötete nagyjából megfelel a címének (*Jöttem a gátra*): férfias, komoly bemutatkozás. Az egyéniség, mellyel így megismerkedünk, szívesen hajol meg az új magyar költészet főalakjai előtt, de azért megértéssel fordul a mult nagyjai felé, kik közül Bacszányi, Arany és Jókai egy-egy verséhez indítékat is szolgáltattak. Nemzeti sorsunkat visszhangzó költői kísérletei igazolják „Köszöntő”-jének önértetes vallomását („magamé az ének, amit dalolok”); és ez bizonyára örvendetes jelenség.

Hangay Sándor költeményeinek gyűjteménye (*Csaba útján csillag porzik*. Versek. 1914–19.) inkább új, immár negyedik kiadása révén kerül itt szóba. A költő tárgyköre, formakészsége, kiforrottságának mértéke eléggé ismeretes régebről, mikor e versek hatását még az időszerűség fokozta. Az ihletalapul szolgáló élmények költői értékének bizonyosága, hogy e darabok jórésze ma sem fakult el. Főképen azok a versek őrizték meg a szépség hamvát, melyekben a háborút végigküzdő szerző családi és nemzeti érzése, meg emberi részvéte öltözik művészi formába.

Baros Gyula.

Meyer Konrád Ferdinánd válogatott költeményei magyarul. Szigethy Lajos, akinek tartalmas és izlésre valló kötetéről csak nemrégem volt szó folyóiratunkban (Napkelet, 1925. I. 266. l.), most egy újabb munkája közrebecsátásával adja bizonyosságát szépségkultusza állandóságának. Előbbi művében, eredeti versei mellett szintén közölt fordításokat, de műösztone akkor még nem szegődött egy bizonyos remekírő szolgálatába. Szertecsapongott s csupán néhány kedvére való darab tolmácsolásáig pihent meg a külföldi (német, francia, olasz és angol) költészet valamely jelesénél. Szellemi kirándulása azonban itt-ott mélyebb hatást tehetett rá, mert jelen kötete már — íme — egészen egy művészi egyéniség hívének mu-

tatja. Választása ezúttal a német irodalom büszkeségére, a svájci származású Meyer Konrád Ferdinánd költeményeire esett, melyeknek lelkesége, a bennük megnyilatkozó életfőfogás vallásos elemeinél fogva is vonzotta. A fordító tárgyszeretete nemcsak az egyes darabok méltó tolmácsolásából látszik; kitűnik ez a kötet bevezetéséből is, mely a kiadvány alkalmiságául a költő születésének százéves fordulóját jelöli meg. Egyéni lelkesedése azonban itt alighanem túloz, mikor Meyerben többre becscüli a lírikust az elbeszélőnél.

Meyer kétségtelenül jeles mint versíró is, de lírája sokkal inkább függ a költő — gyökerében — epikus ihletének alapsajátságaitól, semhogy benne az *érzelmi* költőt lásuk értékesebbnek. Bizonyára szépek ezek a költemények, akár a génius nagyságát hirdetik, akár az élet és természet jelenségeinek hatását visszhangozzák, de — kevés kivétellel — még e hangulatképeken is megérezhető, hogy az érzélem hevé az értelem szabályozza.

Meyer egész művészi természetére jellemző, hogy inkább jut szóhoz benne az intellektuális színezetű esztétikum, mint az érzelmi elágyulás. Miért lenne ez éppen verseiben másképp? Vagy nem erre enged következtetni a költő önvallomása (mely magyar szövegében mindjárt a fordító hozzáértéséről is tájékoztat):

E kis dalokban ne kutass
Komoly nagy cél után!
Kevés bű és kevés öröm,
S mind játék volt csupán.

S bár lopva könny is csillogott
A dal egy-egy során,
A könnyesepp rég felszikkadt,
S mind játék volt csupán.

Ez a kitérés azonban nem kisebbíti a fordító érdemét. Műgondról tanuskodó gyűjteménye (bár Vargha Gyula szép fordításai már előbb fölkellették az érdeklődést Meyer költeményei iránt) igen alkalmas arra, hogy közönségünk a svájci költő kevésbé ismert műveiről tudomást szerezzen, sőt a lelkes példa nyomán gyönyörűséget is találjon bennük.

Velezdi Mihály.

Dobosi Pécsi Mária: Művész ed király. Dobosi Pécsi Máriának eddig megjelent regényei, melyek közül néhányról folyóiratunk is meg-